

Az utolsó járat az enyém hosszú évek óta. Helyettesítenem kellett egyszer Janit, azóta rajta maradtam. Nem mintha bajom lenne vele, sőt. Az utolsó járat maga az állandóság. Amióta az eszemet tudom, ugyanonnan indul. Nem

is álmodom róla, hogy berakják a csarnokba. Jó helyen van így is, teljesen félreeső helyen, az egyik északi külső vágányon, azok közül is a szélsőn.

Olyan kis falvakba és vá-

roskákba gurul be, hogy nem csoda. Viharvert mozdony, plusz öt kocsi. Fülkék. Sok is az öt, szerelvényenként jó, ha akad két-három ember. De le kell vinni, mert hajnalban rákapcsolják őket más vonalakra.

Az utasok se nagyon cserélődnek. Néhány diák, viháncolnak a sörtől. Vasutas kollégák, például a Jani. Az idősebbek minek utaznának, ha nem muszáj? Inkább fiatalok. Kivétel nélkül leszállnak az elővárosokban. Kísértetvonat, sokan így hívják a huszonkettő harmincnyolcast. Elkérem a jegyeket, mert ez a feladatom, de előre tisztában vagyok vele, ki milyen kedvezménnyel és meddig utazik. Nincs meglepetés. Nem is baj, hogy nincs. Éppen így szeretem.

Indulás előtt a Retúrba megyünk. Beülünk egy órácskára. Ott van a pályaudvar oldalában, pont a megfelelő helyen. Akad egy kis holtidő ilyenkor, azt töltjük ki kocsmázással. Nem úgy kocsmázás, hogy megállás nélkül öntenénk az arcunkba az alkoholt. Amióta behozták a citromos sört, én azt iszom. Olyan jó, hogy sör, és mégsem vág fejbe. Finom, mint a limonádé. A többiek kinevetnek érte. Bambinak hívják, gyerekitalnak. El nem szalasztaná az alkalmat, hogy tegyenek rá egy megjegyzést. Pizskálnak, nem vagy te férfi. Incselkednek a csapos lánnyal, hozzon nekem mást. Rendes sört, unikumot. Jóban vagyunk vele, kedves nő. Szép. Nem azért, mintha érdekelne. A feleségemen kívül senki nem számít. Csak tény, hogy szép.

Jani néha beszólogat neki, és egészen cifrákat, olyankor leállítjuk. Neki most persze többet kell megengedni. Akadnak helyzetek, amikor majdnem mindent meg lehet érteni. Amikor felesleges kívülről beledumálni a másik ember életébe. Elvitte a feleségét a rák. Azóta hol itt, hol az északi rendező pályaudvaron lődörög. Igaz, jobb, ha velünk van, mintha egyedül enné a bánat. Bedob pár százast a gyümölcsösbe, egyszer nyer, máskor veszít, elvan velünk. Legurít egy sört, csendben elücsörög felette. Ilyenkor szoktam elővenni a szendvicset, a citromos sörhöz. Passzolnak egymáshoz. Ismernek itt régóta, nem gond, ha a sajátomat eszem. Csak igyak. Igyunk.

Le és fel évek óta ugyanazon a vonalon. Ismerem az összes szegletét ennek a környéknek. Délután is figyelek, ahogy jövünk befelé, de az este az

UTOLSÓ JÁRAT

igazi. Sötét van, néhol vaksötét. A csillagokat se látni. Úgy kell elképzelni, hol tartunk, mi mellett suhanunk el. Másra nem hagyatkozhat, kizárólag a megérzéseidre. Jön egy omladozó mozdonyoszín, ablakaiban embermagaságú gaz. A csonkavágányon kibelezett vagon. Szenes göröngyök. Aztán az Asztalos Sándor utca, a túloldalán edzőpályák, sok-sok lurkóval. Balról a stadion. Később a kiserdő a hajléktalanokkal. Szépen berendezkedtek ott, nem gúnyolódásból mondom. Van a fejük felett fedél, főzni is tudnak. Minden látható bentről. Éjszaka meg elképzelhető. A mozdony hangjából, a kanyarvételekből sejthető.

33

Egyszer délután, befelé jövet leszakadt a felsővezeték. Talán egy kilométernyi távolságra sem volt a pályaudvar. Szóltak a központból, hogy időbe telik, mire bejuthatunk. Leszállítottuk az utasokat. Eligazítottuk őket, merre menjenek. Mi meg Janival sétáltunk egyet a környéken. Felmentünk oda, ahol a villamos jár. A harminchetes. Temetőjárat, így becézik, a Kerepesi meg a Kozma utca miatt. A felüljáróról elképesztő a kilátás. Nem is az, hogy mennyi mindent befog a tekintet. Az edzőpályák, a Salgótarjáni úti stadion, a Puskás Ferenc. A Ganz-gyár, a villamos kocsiszín. De ahogy kitérülkodik ott a város, engem teljesen váratlanul ért. Látszanak a hegyek széles sávban. Nézd, mint az elnehezült kezek, hívta fel a figyelmemet rá Jani, lecsüngenek. Hihetetlen tágasság. Mintha megnyílna az ég. Micsoda naplementék lehetnek innen, a felüljáróról! Ilyen persze csupán egyszer történt, és loholtunk is vissza a vonathoz. Jó volt máshonnan is látni a környéket, de nekem az az igazi, ha belülről, az ablak mögül szemlélhetem.

Az első szendvicset a Retúrban, a másodikat a vonaton eszem meg. Így szoktam hozzá. Mikor elindulunk a pályaudvarról, néhány percig állok a peronon. Játszom, sikerül-e beazonosítani, hol vagyunk. Nem annyira a kevés kinti fényből. Hanem, ahogy mondtam, a hangokból, a vonat mozgásából. Egészen a városhatárig. Utána ellenőrzöm a jegyeket. Nincs semmi, soha semmi gond. Ha valaki meg hangoskodik, ráhagyom. Úgyis mindjárt leszáll. Végigjárom az öt kocsit, leülök az utolsóban. A hátsó teljesen üres szokott lenni. Előhalászom a táskából a maradék szendvicset. Szétnyitom, most is benne van-e a paprika, a házikolbász, a sajt. Benne van, természetesen.

A feleségem készíti, egyszer sem jöttem még el úgy otthonról, hogy ne csomagolt volna vacsorát, dupla réteg szalvétába, teával. Akár egy gyereknek csinálná. És tényleg benne van a szíve-lelke, olyan finom, annyira jólesik. Mintha itt lenne ilyenkor velem ez a szép, szomorú asszony. Mert gyakran szomorú. Ül az asztalnál, mered maga elé, zavarni is alig merem. Van mosoly, van ölelés, szeretjük egymást, szóval nem emiatt. Jobb egyedül

üldögélni evés közben. Lepakcsolom a villanyt a kocsiban, úgy. Csak ha befejeztem, megyek vissza Janiékhoz. Vagy, ha nincs Jani, maradok itt. Olvasok, gondolkodom. Széthagyják az utazók az újságokat, belepillantok. Vagy ki-
megyek az üres folyosóra, figyelem a fényeket. Ezerszer láttam, belém
34 égett a kép. Ha lecsukom a szemem, könnyen felidézem, szavakkal le-
írni nem tudnám. Az éjszaka fényei az üvegen, az ülésen. A lehúzott
ablakok, a bevágódó szél, és a függöny, ahogy kicsapódik a folyosóra, ide-
oda szálldogál. Tényleg, mint egy kísértetvonat.

Aztán egyszer, téli éjjel volt, megyek az utolsó kocsiba. Az utolsó kocsi
utolsó fülkéjébe. Ott ül egy lány a sarokban. Reszket. Kérem a jegyét, nincs
neki. Kérnék igazolványt, az sincs. Ki vagy te? Mi vagy te? Ne bántson! Kócos
haj, zsíros is. Beesett arc. Szakadt kabát. Egyszóval rosszul nézett ki. Mit csinál-
sz? Utazgatok. Most éppen hová? Füzesabony. Az nem ez a járat. Mint egy
kivert kutya. Megadóan lehajtotta a fejét. Onnan pillantgatott fel rám. Csil-
logtak, belehasítottak a sötétségbe a szemei. Nem kérdeztem és nem csinál-
tam semmit. Mert mit kell, mit érdemes ilyenkor?

Aztán magától beszélni kezdett. Hogy az intézetből szökött meg, nem
bírt tovább. Egy kastélyban éltek, elzárva a világtól. Magatartászavarosok
és árvák együtt. A barátnőjével, Sörfőző Gabival vágtak neki. De a barátnője
máshová akart menni. Különváltak. Van pénzed, kérdeztem tőle. Nincs.
Ki lakik Füzesabonyban? Apád, anyád? Nem is ismertem őket. Ide-oda uta-
zgatok, amíg le nem szállítanak. Van hol aludnod? Állomásokon. Ha kell, a
vécében, vagy az aluljáróban, tehervagonon.

Hazavittem. Mi egyebet tehettem volna? Gondolkoztam rajta, mi
lenne a jó megoldás. Nem volt más rendes lehetőség. Már amiatt is elszé-
gyelltem magam, hogy ezen gondolkoznom kellett. A rendőrség fel sem me-
rült a fejemben. A feleségemnek kikerekedtek a szemei, amikor meglátott az
ablakból a gyereklánnyal. Leültünk mind a hárman a konyhaasztalhoz. Forró
teát ittunk. Nem szólt egyikőnk sem. Néztem a feleségemre, mi lesz. Percek
teltek el így. Végül, mikor kezdett tűrhetetlen lenni a csend, felállt, bement
a kishálóba. Én utána, gyorsan elhadartam neki, amit tudtam a vendégünk-
ről. Megágyazott a lánynak. A mesefigurás párnát és paplant készítette elő.

Sokáig próbálkoztunk. Éveken át. Az orvosok biztattak minket. Hittünk
benne, miért ne. De Zsuzsa kétszer is elvetélt. Nem lett gyerekünk. A felesé-
gem megkedvelte a lányt. Úgy döntött, egyelőre maradjon nálunk. Aztán
majd meglátjuk, hogyan tovább. Maradjon nálunk, ha már így alakult.
Senkinek sem ártunk vele. Neki is jó, nekünk is jó. Hiszen ez az utolsó esélye.
Az utolsó esélyünk.